
AB'DE SÖMÜRÜLEN TAŞERON İŞÇİLERİN DRAMI

29.09.2017

EuroNews (28 Eylül 2017)

Alexandru ve Ciprian Romanyadaki evlerini bırakıp uzun süre Batı Avrupaya para kazanmaya gittiler.

Alexandru ile Romanya kırsalında bir köy olan Lungestide buluşuyoruz.

Alexandru Spalatelu, Rumenlerin işlettiği şaibeli bir Alman taşeron şirket tarafından işe alınmış.

İşçiler, Frankfurt havaalanının inşaat işlerini yapan daha büyük bir şirkete teslim edilmiş. Alexandruya saat başı 11 buçuk Euro ödeneceği vaat edilir. İlk iki ay boyunca bu paranın sadece yarısı ödenir. Daha sonraki altı ayda ise artık hiç bir ücret ödenmez. Devamını kendisi şöyle anlatıyor:

Bize yiyecek almamız için biraz harçlık veriyorlardı. Önceleri altı kişi için haftalık 30-40-50 Euro veriyorlardı sonra bu 10 Euroya düştü. Günde 14-16 saat bazen 20 saat çalışıyorduk. Bazı günler sabahın 7sinde işe başlayıp gece yarısı 1e kadar mesai yapıyorduk. Sorun iki yönlü. İşe bir kere başladık mı bitirmeliyiz diyorduk. Sonra para sorunu vardı. Ne kadar sıkı ve çok çalışırsak o kadar iyi ödeme yaparlar diye düşünüyorduk fakat durum hiç de öyle değilmiş.

Alexandrunun imdadına göçmen işçilerin bu tür sorunlarıyla ilgilenen, Letitia Matarea-Türk yetişti. Letitia, Frankfurtta Alman Ticaret Birliği Konfederasyonu (DGB) tarafından kurulan ve Avrupa Birliği ile ortaklaşa finanse edilen özel bir görev gücü Fair Mobility için çalışıyor.

Hans von der Brelie, euronews:

Merhaba Sayın Matarea-Türk, nasılsınız? Lütfen bize bir cümleyle Frankfurtta tam olarak ne olduğunu söyler misiniz?

Letitia Matarea-Türk:

Bay Spalatelu ve arkadaşları işverenleri tarafından aldatıldı. Maaşlarını alamıyorlardı. Kendisi ve diğer dört arkadaşına ödenmesi gereken miktar 55 bin Euro idi.

euronews:

Bize işverenlerin Bay Spateluyu nasıl aldattığını anlatır mısınız? Bu hileli sistem nasıl işliyor?

Matarea-Türk:

En yaygın yöntem, ev sahibi ülkenin yasal asgari maaşını veya mevcut standart ücret düzeylerini göz ardı etmek. Ya da ücretlerinden keyfi olarak kesintiler yapmaktır.

euronews:

Bu tür vakaların tekrar yaşanmasını önlemek için Avrupa Birliğinde nelerin değiştirilmesi gerekiyor?

Matarea-Türk:

Hangi sektörden bahsedildiğine bakılmaksızın, iş misyonlarının devri konusunda sınırlar olmalı. Taşeronların sayısı sınırlı tutulmalı ve sıkı kontrol edilmeliler. Deneyimlerimize dayanarak söylüyorum, taşeron şirketlerin yaygınlaşması yabancı işçilerin sömürülmesinin kapılarını araladı.

Alman Fair Mobility görev gücü her yıl göçmen işçilerden gelen 6 bin şikayeti ele alıyor.

Ancak Spalatelu tekrar çalışmaya gidiyor. Hayatının yarısını bu şekilde geçirdi. Üç kızının iyi şartlarda büyümesi için yıllarını ızdırap içinde yurt dışında çalışarak geçirdi. Ürdünde güneş panelleri kurdu, Yunanistanda kablolar döşedi, Kıbrısta metal işinde, İtalya ve Almanyada her tür işte çalıştı.

Spalateluya Avrupa Komisyonuna mesajınız nedir? diye sorduk:

Almanyada veya başka ülkelerdeki gibi hayali şirketlerde çalışmayı kabul etmeyin. Sınır ötesinden işçiler getiriliyor ve köle gibi çalıştırılıyorlar. İster Bulgar ister Rumen olsun veya diğerleri fark etmez. Ve çok sıkı kontroller olmalı. Yetkililer bu taşeron firmaları takip etmeli, onları sorgulamalı. Paranızı ana yüklenici firmadan tahsil ettiniz mi? İşçilere paralarını verdiniz mi? Evet? Tamam, işinize devam edin o zaman. Yok bunları yapmadınız. Kapatın taşeron şirketi bir daha iş yaptırmayın.

Bir sonraki durağımız İtalya. Spalatelu, Roma ve Milano arasında yapı malzemesi taşıması için bir şoförlük sözü aldı. Fakat yine bir kez daha sadece bir söz aldı. 2 bin kilometrelik bir yolculuğa çıkmadan önce imzalanan herhangi bir sözleşme tabii ki yok.

Alexandru Crisan 22 yaşında ve 8 aylık bir kızı var. Romanyanın kırsal alanında fazla iş imkanı olmadığından şansını taşeron bir şirkette çalışarak denemeye çalışmış. Alexandru, taşeron firma vasıtasıyla Almanyada koli dağıtım hizmeti veren büyük bir firmada işe başlıyor. Sabah saat 4 buçuktan akşam 7ye kadar çalışmış. Fakat hepsi bu kadar değil...

Sözü Alexandruya bırakıyoruz:

Kamyonetler Romanya plakalıydı. Dağıtım araçlarının bir sigortası olup olmadığını bilmiyorum. Fakat benim sigortamın olmadığını biliyordum. Kamyonların hasarlı olması da beni çok şaşırttı. Örneğin el freni çalışmıyordu. Sağlık veya kaza sigortası olmadan saatlerce çalıştım.

Alexandrunun yaşadığı tek kötü tecrübe bu değil. Almanyadaki eski askeri barakaları yıkmak için bir İtalyan taşeron firmada çalışmaya başlar. İşçiler toplu olarak çok kötü bir barakada yatar, mutfakları olmadığından koridorda yemek pişirirler.

Bir odada on kişi kalıyorduk. İki kişi küçük bir çocuk yatağını paylaşıyorduk. Büyük yatakta yedi kişi yatıyorduk. O kadar sıkıştık ki birisi gece kalktığında hepimiz ayaklanıyorduk. Ya da birisi uykuda diğer tarafa dönmek istediğinde hep birlikte o yöne dönüyorduk.

Eski özel dedektif Erich Mocanu ile bir araya geldik. Erich, kendisini yurt dışında sömürülen Rumenlerin koruyucusu olarak görüyor.

Erich, Alexandru ve Ciprian Almanyadaki göçmen işçilerin çalışma koşullarından dolayı bir araya geliyor.

Ekip şeflerinin işçilere dayak attıklarını, iş kıyafetlerini kiralama gibi şeyler icat ettiklerini, veya arabulucuların göçmen işçilerden zorla komisyon adı altında aldıkları rüşvetlerden bahsediyorlar.

Ciprian, bir Bavyera mezbahasında çalışırken yazdığı notları gösteriyor.

Hans von der Brelie, euronews:

Bu tam bir çılgınlık. Ciprian, bu mezbahanede günde kesintisiz 19 saat çalıştı. Kesilen hayvanların içkembelerini elleriyle çıkarıyordu. Kısacası köle işinde çalışıyordu. Ben 2017 yılında böyle bir şeyin nasıl meydana geldiğini anlayamıyorum. Erich, bir açıklaması var mı?

Erich Mocanu

Romen göçmen işçiler, kimsenin aklının alamadığı koşullar altında işe alındığı için bu tür olaylar maalesef mümkün. En büyük sorun taşeron firmalar. Çünkü taşeronların personelinin kim olduğu ve nerede çalıştığına dair hiç kimsenin elinde bir ipucu yok.

euronews:

Erich, taşeron firmaların bu dolandırıcılık sistemi nasıl işliyor?

Erich Mocanu:

Gölge işverenler, Romanyadaki işçileri kaydettiklerinde Almanya standartları yerine Romanya asgari ücretini ödemek için personellerini sahte bir şekilde şirkete kaydediyorlar.

* İşte bir Alman koli dağıtım şirketi ile bir taşeron arasında kurulan bir sözleşme. Bu sözleşme Romen kanunlarına göre yapıldı. Günde sekiz saat ayda 1450 Rumen Leyi yaklaşık 300 Euro.

Her iki şirketin başındaki müdür aynı kişi. Biri Almanyada, diğeri Romanyada bu şirketler. Büyük taşeron firma Almanyada anlaşmalar imzaladı. Romanyadan işçi toplandığı için Almanyada herhangi bir vergi ödenmedi. Sosyal sigorta veya emeklilik için hiçbir prim ödenmeksizin işçi çalıştırdılar.

Ciprian şafak vaktinden gece yarısına kadar bir Alman mezbahanesinde çalıştı. Sıvı asit Ciprianın eldivenini deldi ve parmaklarına bulaştı. Sözleşme, sağlık sigortası yoktu. Sahte giriş kartı yüzünden çalıştığını da ispat edemiyordu.

Giriş kartımı aldım ve et fabrikasında işe başladım. Ama kart başka birinin adınaydı benim adıma değildi. Et fabrikasından ayrıldıktan sonra benim yerime çalışan aynı kartı kullanmaya devam etti.

Burada en büyük sorumlu Alman işverenler. Çünkü çalıştırmak için yeni işçiler getiren taşeron firmaların hileli işlemlerine tolerans gösteriyorlar. Herkes rüşvet payını alıyor. Bu çok açık. Alman işverenler, arabulucular işçileri manipüle ederek onlar üzerinden komisyon alıyorlar. Bu normal değil.

Ancak Ciprian yakında yine taşeron bir firmaya çalışmak için yola çıkacak...
İtalyada elma tarlalarında veya Fransada inşaat işlerinde çalışacak...
Taşı toprağı altın denilen Batıda bir yer edinmeye umuduyla...

Kaynak/Source: